

krásky slovenska

ROČNÍK LI

ROMDAL 1973

1/74

Spod 18 KčS 5,—

TROLLTINDANE

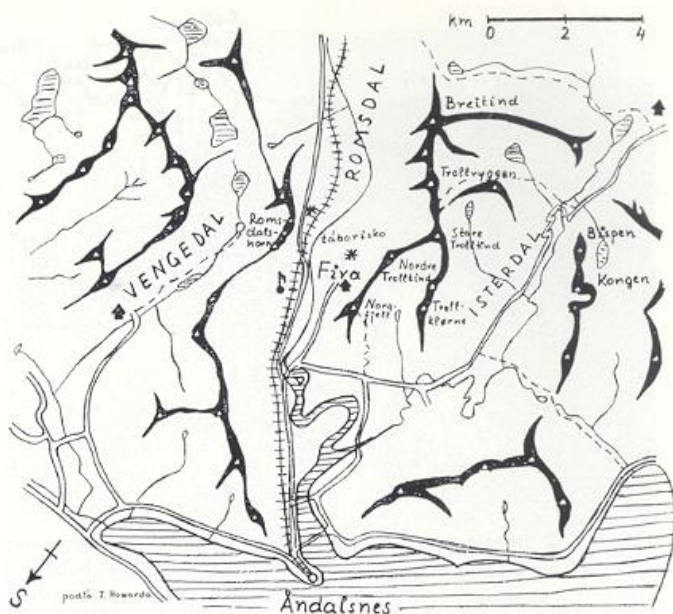
KLENOT

EURÓPSKYCH HÔR

ING. IVAN DIEŠKA

Roku 1973 slovenskí horolezci prvý raz navštívili jednu z najvýznamnejších európskych horolezeckých oblastí Romsdalen v Nórsku. V priebehu júla a augusta vo dvoch skupinách vykonali viacero významných výstupov. Tieto by mali byť počiatkom aktivity slovenského horolezectva v oblasti, ktorú ešte len očakáva búrlivý rozmach a ako jediná v Európe ju možno porovnávať s Yosemitekým údolím, kde súčasné skalné horolezectvo dosahuje svetový vrchol. Tento krátky príspevok chce upozorniť, že ešte nie je neskoro...

Už veľakrát sme spolu sedeli v bivaku a pozorovali západ slnka, spomínali, triasli sa od zimy a vnútorného napätia. Dnes večer je však všetko akési inakšie. Nemáme za sebou žiaden boj o ži-

Obr. 1.: Oblasť Romsdalen, ležiaca blízko mestečka Andalsnes, má tri významné horské skupiny: Romsdalshorn, Trolltindane a Kongen.

vot, výstup prebiehal bez kritických momentov. Napätie z tragických udalostí a neistota zo zajtrajšieho počasia to všetko z nás spadlo. A to najkrajšie, povznášajúci pocit spolupatričnosti a vďačnosti k stene a k sebe navzájom, je čímisi umocnené.

Obr. 2.: Mohutné masívy akoby vyrastali priamo z mora. Pri malej absolútnej výške sú tu nielen najvyššie steny v Nórsku, ale v celej Európe.

engetindene 1843m

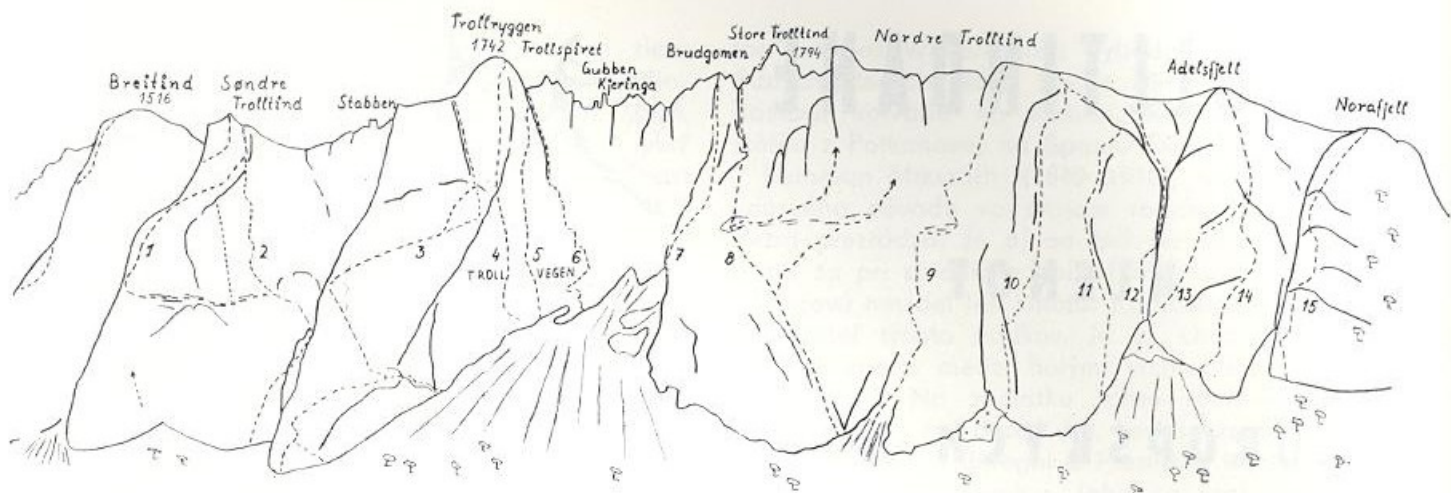
Romsdalshorn 1555m

Trolltindene 1794m

Bispe

Obr. 3.: Z horolezeckého hľadiska sú najatraktívnejšie severné a východné zrázy masívu Trolltindane. Zľava začínajú „triom famóznym romsdalským pilierom“ (Východné piliere Breittindu, Søndre Trolltindu a Trollryggen), končia sa stenou Nordre Trolltindu s klesajúcimi piliermi Adelsfjell a Norafjell. Najvýznamnejšie výstupy však vedú severnými stenami Søndre Trolltind a Trollryggen, z nich málokto možno absolvovať skôr ako za týždeň. Obrázok ukazuje čiastočne rozvinutý pohľad na masív, pravdepodobne s kompletne zakreslenými cestami v aktuálnej oblasti:

1. A. R. Heen – P. Svendsaas – L. Eiknen, 1963, 5–8 hod., III+;
2. R. Bailie – J. Amatt, 1967, 4 dni, VI+, A4;
3. R. Hibakk – A. R. Heen, 1958, 16 hod., VI–;
1. zima: T. Piotrowski – A. Dworak – W. Jedlinski – R. Kowalewski, 1972, 8 dni;

1. žen. priest.: W. Blaszkiewicz – H. Krüger, 1968;
4. L. Petersen – J. Teigland – O. D. Enersen – O. Eliasen, 1965, 8 dni, VI+, A3;

5. Deck – Boussard – Cordier – Brunet – Frehel, 1967, 14 dni, VI+, A3;

6. J. Amatt – A. Howard – B. Tweedale, 1965, 5,5 dňa, VI+, A3;

7. M. Glogoczowski – M. Kozłowski – A. Paulo, 1968, 2 dni;

8. A. R. Heen – E. Heen, 1931, 5–9 hod., IV–;

1. zima: T. Piotrowski – A. Dworak – W. Jedlinski – R. Kowalewski, 1972, 4 dni;

1. žen. priest.: W. Blaszkiewicz – H. Krüger, 1968;

9. Z. Drlik – J. Stejskal, 1973, 20 hod., V;

10. I. Dieška – P. Dieška, 1973, 17 hod., VI–;

11. J. Hazucha – R. Meško, 1973, 17 hod., V+, A2;

12. A. Howard – W. Gartside, 1967, 9–11 hod., VI;

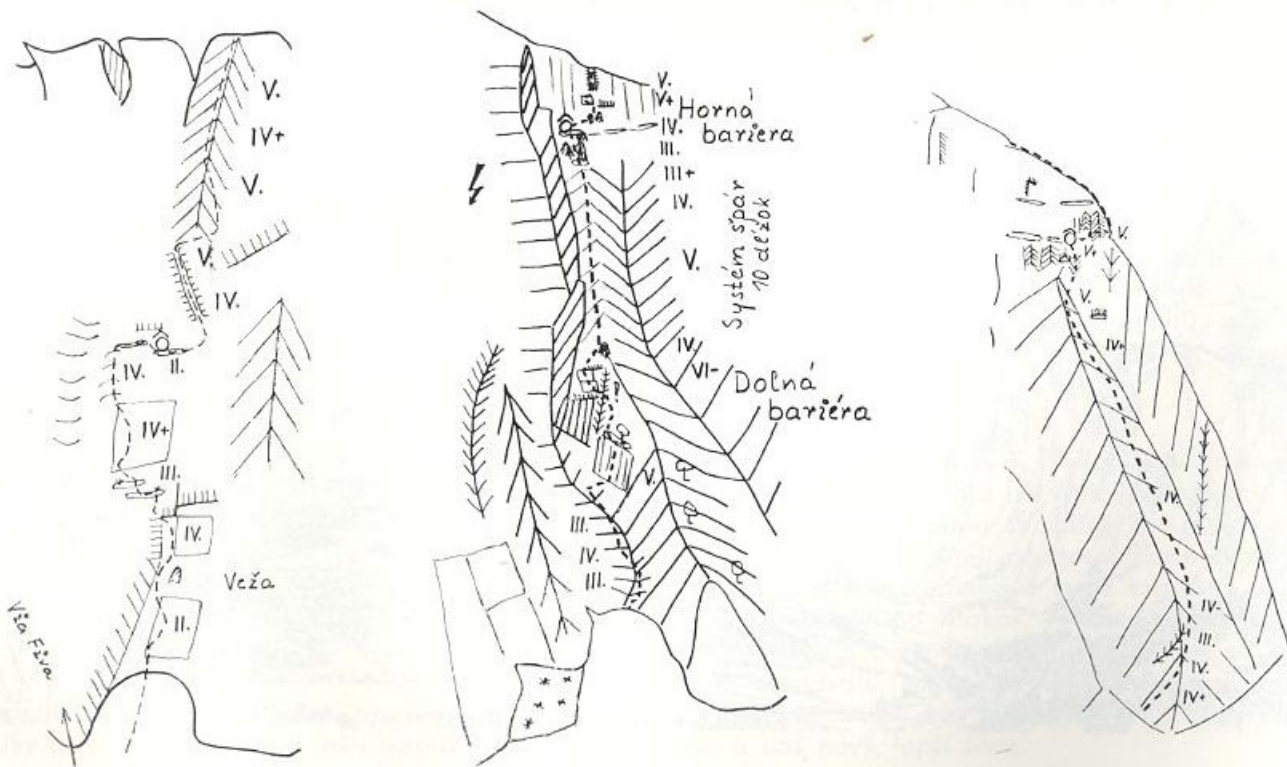
13. D. Scott – T. Wells, 1970, 9 hod., V+;

14. J. Duff – J. Brazinton, 1970, V;

(Výstup Batik – Tkáčik nie je z technických dôvodov zakreslený)

15. A. Howard – R. Holt, 1967, 5–8 hod., V.

V rozložitej oblasti Romsdalen však možno, podľa domácich odborníkov, objaviť ešte aj horolezecky neznáme steny.

Veľmi cítime obtiaže výstupu aj v najmenších a najkratších svaloch, ale sám výstup bol triumfom taktiky. Vyplatilo sa nám, že sme všetko vsadili na rýchlosť. V krátkotrvajúcom dobrom počasí rýchlosť = prakticky celá bezpečnosť. Máme iba najnevyhnutnejšie veci, minimálne množstvo potravín, materiálu a oblečenia. Preto sme mohli s presnosťou stroja bez zaváhania prekonávať dĺžku za dĺžkou, bez blúdenia, v rozbitej skale i v pevných vzdušných špárach. A zajtra večer, keď nás zasiahnu búrkové mraky, budeme opäť medzi priateľmi.

Nordre Trolltind sme si nevybrali za svoj cieľ náhodou. Zvislé a previsnuté severné steny Trollryggen a Søndre Trolltind (ktoré sú najlákavejšie) neprichádzali do úvahy pre veľkú časovú náročnosť. Z významných vecí sme si museli vybrať niečo klasické – voľné. Preto záujem našej výpravy sa sústredil na obrovskú, temer nedotknutú stenu, na ktorej sme vo dvoch náporoch urobili tri prvovýstupy. Musím však povedať, že stena nás nesklamala. Na neobvykle hladkú skalú sme si rýchlo privykli. Peter porovnáva desať dĺžok krásnych špár v určitom zmysle s Hemmingovou cestou na Pt. Dru. Na lanovú dĺžku občas skoba alebo dobrá sľučka a pomedzi nohy vidieť hlboko pod sebou spolulezca, cítiť svoju i jeho istotu... človek by výskal od radosti, keby nemusel napínať brušné svalstvo a v prestávkach dychčať medzi sokolíkmi a prevismi. Radosť nám robia aj voľné skaly na plošinkách a panenské špáry. Veď (pri ročnom meškani informácií) nebolo by veľmi príjemné zistiť, že vynaložená námaha neprinesla za odmenu adekvátny výsledok – radosť z prvovýstupu.

Vpravo od nás počujeme priateľov. Zatiaľ čo my už pohodlne ležíme na trávinatej polici, oni nám kladivkami vyklopkávajú príjemnú uspávanku. Zahĺbení do seba občas nahlas prehodíme niekoľko viet. Hej, tento výstup je ťažší ako Walker, ale nemenej rovnako pekný. Celá oblasť je čarovná. Zaslúži si našu pozornosť... a zajtra už len nášť slabinu v impozantnej hradbe nad nami... a hore pod ľadovcom budú potoky vody...

Obr. 4.: Náčrtky nových ciest na Nordre Trolltind

a) 1. leto: Z. Drlik – J. Stejskal, 28.–29. 7. 1973, 20 hod. lezenia. Výstup vedie výraznou depresiou uprostred steny a pokračuje menej výrazným pilierom na vrchol steny. Spodná časť je porastená trávou, horná lámavá. Zlé možnosti skobovať.

b) 1. leto: I. Dieška – P. Dieška, 30.–31. 7. 1973, 17 hod. lezenia. Vpravej časti steny Nordre Trolltind sú dva obrovské piliere, ktoré sa stretávajú vo vrcholovej výraznej bariére. Nástup do ľavého piliera zľava (6 dĺžok po vybielejších skalách). Potom prerušovanými špármi priamo hore stredom piliera.

c) 1. leto: J. Hazucha – R. Meško, 30.–31. 7. 1973, 17 hod. lezenia. Výstup sleduje pravý pilier steny. Z polic doprava až na pilierové ohraničenie steny, a ním na ľahký vrcholový úsek. Potrebných asi 15 skôb.